

מסורת הש"ס

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

כה.

עין משפט
נר מצוה

פו א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א' ופ"י מהל' תרומות ה"ז:
פח ב מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הל' ד:
פח ג מיי שם הלכה יא' טו"ע אה"ע סימן ג סעיף ב:
צ ד מיי שם הלכה ג ופ"א מהל' תרומות הל' א [וכן] סג עשין מג טו"ע י"ד סימן שלא סעיף ב:
צה ה מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה ג סג עשין קמ טו"ע י"ד ס"י שכת סעיף ב:

ואלא מאי גדולה חזקה. בשלמא אי אין מעלין ניהא הא גדולה חזקה אע"ג דאיכא למיחש לז"ד טועין שיעלו מן נשיאות כפיס לקדשי קדשים ואע"ג דכלל חזקה מעלין לתרומה ע"פ עד אחד ולא חיישין לז"ד טועין שמא יעלו ליוחסין השתא סבר המעשן דיוחסין חמירא ולא אמו למיטעי כמו לקדשי קדשים אכל בתרומה דרבנן השתא אכול בתרומה דאורייתא ואי בעית אימא אהשתא נמי בתרומה דרבנן אכול בתרומה דאורייתא לא אכול יוכי מסקינן מתרומה ליוחסין בתרומה דאורייתא בתרומה דרבנן לא מסקינן ואלא מאי גדולה חזקה דאע"ג דאיכא למיגור משום תרומה דאורייתא לא גורין ובתרומה דאורייתא לא אכול והא כתיב ואשר לא יאכלו מקדש הקדשים מקדש הקדשים הוא דלא אכול הא בתרומה דאורייתא אכול ה"ק לא במידי דאיכא קדש דכתיב וכל זר לא יאכל קדש ולא במידי דאיכא קדשים דכתיב וזבית בהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל ואמר מר במורם מן הקדשים לא תאכל ת"ש חזקה לכהונה נשיאות כפיס בבבל ואכילת חלה בסוריא וחילוק מתנות בברכין קתני מיהת נשיאות כפיס מאי לאו ליוחסין לא לתרומה והא דומיא דאכילת חלה קתני מה אכילת חלה ליוחסין אף נשיאות כפיס ליוחסין לא אכילת חלה גופה לתרומה קסבר חלה בזמן הזה דרבנן ותרומה דאורייתא ומסקינן מחלה דרבנן לתרומה דאורייתא וכדאפיך להו רב הונא בריה דרב יהושע לרבנן ת"ש חזקה לכהונה נשיאות כפיס וחילוק גרנות בא"י ובסוריא ובכל מקום ששלוחי ראש חודש מגיעין נשיאות כפיס ראיא אבל לא חילוק גרנות ובבל בסוריא רשב"ג אומר אף אלכסנדריא של מצרים בראשונה מפני שבית דין קבועין שם קתני מיהת נשיאות כפיס מאי לאו ליוחסין לא לחלה הא דומיא דחילוק גרנות קתני מה חילוק גרנות ליוחסין אף נשיאות כפיס ליוחסין לא חילוק גרנות גופה לחלה יקסבר תרומה בזמן הזה דרבנן וחלה דאורייתא ומסקינן מתרומה דרבנן לחלה דאורייתא וכדאשכחינהו רב הונא בריה דרב יהושע לרבנן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע אשכחתינהו לרבנן בבי רב דיתבי וקאמרי אפילו למאן דאמר תרומה בזמן הזה דרבנן חלה דאורייתא שהרי ה"ו שכיבשו וז' שחילקו נתחייבו בחלה ולא נתחייבו "בתרומה ואמינא להו אנא אדרבה אפילו לז"ד תרומה בזמן הזה דאורייתא חלה דרבנן דתנינן בבואכם אל הארץ אי בבואכם יכול משכנכם לה שנים ושלושה מרגלים ת"ל בבואכם בביאת כולכם אמרתי ולא בביאת מקצתכם וכי אסקינהו עזרא לאו

העריב שמשו אוכל בתרומה וי"ל דודאי גבי טמא תרומה מיקרי קדשים אכל הכא אכילת זר קאמר דלא אשכחן קדשים גבי אכילת זר נשיאות כפיס בבבל. דוקא נשיאות כפיס ולא אכילת חלה ואע"ג דבסוריא נמי הוי מדרבנן אין מדקדקין בצבל כמו בסוריא דסבר האי תנא כיבוס יחיד שמיא כיבוס ואכילת חלה בסוריא ה"ה נשיאות כפיס כדמוכח לקמן: **ל**א חזיקו גרנות גופה לחלה וקסבר תרומה בוי"ל דפליגי הך צרייתא צפונתא דרב הונא צריה דרב יהושע ורבנן דאי לא הכי צדח מהך צרייתא ממנה נפשן איכא למידק מעלין מנשיאות כפיס ליוחסין ופליגי נמי דלצרייתא קמייתא אכילת חלה בסוריא חזקה לתרומה וכל שכן דלחלה תרומה דאורייתא דהויא חזקה לאכילת חלה דרבנן ובצרייתא שניה קתני דחילוק גרנות דהיינו תרומה בסוריא לא הויא חזקה לחלה: עדות משנכנסו לה שנים ושלושה מרגלים תלמוד לומר צבואכם צבואכם צבואכם ולא כתב כי תצאו יכול משכנכם לה מרגלים ת"ל כו': **ל**א כיבוס וחילוק היה אכל מועד צבאל י"ד שנים כדאמר בבבלי (ב"מ עט).

ואלא מאי גדולה חזקה. דקאמר ר' יוסי למד לנו (לחוש) להשגיח חזקתם כי מה יש לחוש לזטלה: **ב**תרומה דרבנן. שהרי בגולה היו שאין שם תרומה מן התורה דכל מזה שהיא תלויה בצרך אינה נוהגת אלא בצרך כדאמרין בקידושין (דף לו:): **ו**אינניעם אימא **ה**שתא נמי בתרומה דרבנן אכול תרומת פירות האילן וירק: **ד**אורייתא. דגן מירוש ויזהר לא אכול ומש"ה לא קשיא למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין דכי מסקינן ליוחסין מתרומה דאורייתא **ו**דאיכא למיגור משום תרומה דאורייתא. שהרי לארץ צאו ומנזיה שם תרומה גמורה דאורייתא מה שלא היה מזה להם בגולה ויש לחוש פן יאכילום זה: לא צמידי דאקרי קדש. והיינו תרומה: וכל זר לא יאכל קדש. בתרומה משמע דכתיב צפרסה לעיל מייה וצא השמש וטער ואחר יאכל מן הקדשים ואוקמינן בתרומה צימנות צהערל (דף עז:): **ו**לא צמידי דאקרי קדשים. אפילו חזה ושוק של שלמים הנאכלים לגשי כהנים ולעזדיהם: **ו**אמר מר. צימנות צפרק יש מותרות [פן] צבת כהן שניסת לישאל לעשות אלמנה וגרושה וזרע אין לה שחזרת לתרומת אביה ואינה חזרת לחזה ושוק וילף לה מהאי קרא כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל עוד: **ח** חזקה **ל**כהונה. להעיד עליו שהוא כהן: **נ**שיאות כפיס צבאל. הראוהו נושא כפיו צבאל מעיד עליו צבל מקום שהוא כהן ומקבלין היינו לפי שיש שם ישיבה וצ"ד קצוע בודקין אחר נושאי כפיס אכל אכילת חלה ותרומה אינה חזקה לחזה לארץ לאו דאורייתא תרומה דליה ולא קפדי כולי האי: **ו**אכילת חלה בסוריא. היא ארס לוצה שכיבשה דוד וחיצנה לא"י וקסבר האי תנא כיבוס יחיד שמיא כיבוס"ה ותלתה ותרומתה דאורייתא וקס"ד תנא חלה וה"ה לתרומה: **ו**חילוק **מ**תנות. דהזרוע והלחיים: **צ**כרינן. ואע"ג דאסורין אין אסור לזרים האילן וכרכים מקום שווקין הן ומנזיין צו עוזרים וצדים המכירין צו אי לא דכהן היה לא מחליף נפשיה: **ל**א חזקה חלה. הראוהו נושא כפיו צבאל או אכול חלה דווקא בסוריא והעיד עליו צא"י מקבלין עדותו להאכילו תרומה אכל לא ליוחסין: **מ**ה אכילת חלה. עדות חזקתה: **ל**יוחסין. דאי לתרומה פשיטא היא גופה תרומה היא וכבר הוזכר זה: **מ**סקינן מחלה דרבנן כו'. דאי לא כהן הוא לא הוה ספוי ליה חלה וצריה משום תרומה: **ו**דאפיך. לקמן מפרש: **נ**שיאות כפיס וחילוק גרנות. דתרומה: **צ**א"י. נושא כפיס דאיכא צ"ד קבועין ודק. וחילוק גרנות קס"ד השתא דתרומה בזמן הזה דאורייתא וכיון דעון מיתה איכא

(א) צימנות סתם פו. קידושין סט.; (ב) ענין חזקת שבת י"ד; (ג) ד"ה יבנה; (ד) [ומוספתא פ"ה פ"ד]; (ה) ד"ה מה מן. [ב"ב פט.]; (ו) בנדמה מן. וכן צ"ב פט. איתא במעשר ופי' פשטי' דהכא דגרים תרומייהו; (ז) ענין חזקת נדה מן. ד"ה ל"ג לילו נאמר; (ח) [במ"ה]; (ט) [גיתין ח"א]; (י) [ב"ב פ"ה]; ובסוריא נמי לא דסבר האי תנא כיבוס; (כ) [שלא מן חן]; (ל) [דברים יב]; (מ) [שם יד]; (נ) [ענין כשי' בנדמה מן.]; (זכ"מ פט. מפרש בכל מקום טעם לחזקת; (ס) [דברים יו];

תורה אור השלם

1. ויאמר ה'הרשאת להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמד בהן לאורים ולתמיים: עזרא ב סג
2. וכל זר לא יאכל קדש: חושב בהן וקביר לא יאכל קדש: וקרא כבי י
3. ובית בהן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ויקרא כב י
4. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם בבאכם אל הארץ אשר אני מבאיר אתכם שקמה: במדבר טו יח

הגהות הב"ח

(א) ת"ח"ה או דלמא כו' אלא בחלוקת תרומה וכו'. י"ב וכן פשטי' צימנות דף ט"ז ע"ב:

מסקינן מינה ליוחסין: **ב**סוריא וצ"מ ששנוי א"י מגיעין. להודיע לגולה יוס שקידשו צ"ד את החדש לעשות פסח בזמנו דהיינו היושבים בתוך מהלך חמשה עשר יום: **נ**שיאות כפיס ראיא. לפי שצ"ד קצוע שם שמקבל שליחות החדש של צ"ד הגדול: **א**כל לא חילוק גרנות. דתרומה דידהו לאו דאורייתא ובסוריא נמי האי תנא סבר כיבוס"ה יחיד לא שמיא כיבוס ופלוגתא דתנאי היא צהן מילתא (פ"ו דף כה:): **צ**בי רב. צית המדרש קרי צי רב: **נ**תחייבו בחלה. דכתיב צבואכם אל הארץ ותניא בספרי ר' ישמעאל אומר שניה הכתוב ציאה זו מכל ציאות שצבולן נאמר כי תצאו כי יצאך ואלן צבואכם ללמדך שכוין שנכנסו לה נתחייבו: **ו**לא נתחייבו צפרומם **ו**מעשרות. דכתיב דגנך תצואת וזרעך המיוחדת לך ועוד שהרי חלה הכתוב המעשר צמנין שנות השמטה דכתיב צנה השלישית שנת המעשר ושמטות לא מנו אלא משכבשו וחילקו כדאמרין בסדר עולם ובמסכת ערכין (דף יב:): הכי גרסינן אי צבואכם יכול **ו**ולכם כו'. והכי פירושו כיון דשינה הכתוב ציאה זו לכתוב זה